

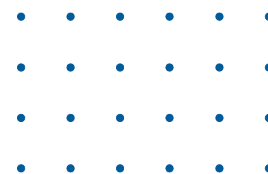
ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

ЗМІСТ

1. Гранти, міжнародна підтримка	2
ГРАНТОВА ПРОГРАМА STARTUP EDGE.....	2
2. Документи міжнародних організацій	3
ОЕСР: ПРОГАЛИНИ В ДАНИХ ЩОДО ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	3
ОЕСР: РЕФОРМИ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ	4
ОЕСР: ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ ПРО ЗДОРОВ'Я	4
ОЕСР: КЕРІВНИЦТВО ЩОДО ЗМІШАНОГО ФІНАНСУВАННЯ.....	5
ОЕСР: ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ НАУКИ І ТЕХНІКИ.....	6
3. Корисні новини України та світу	7
ВИДАННЯ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ВІД КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ	7
СУПЕРЕЧЛИВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ: ВИКЛАДАЧІ ЗАНИЖУЮТЬ ОЦІНКИ ЧЕРЕЗ ПІДОЗРУ ВИКОРИСТАННЯ ШІ	7
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ТА СТУПЕНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	8
СТРАТЕГІЧНА АЛЬТЕРНАТИВА ДЛЯ СЛАБКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ США	9
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ВИМОГ ДО ВІДПОВІДНОГО РІВНЯ ВОЛОДІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	10
МЕНШЕ І КРАЩЕ: АКЦЕНТ НА ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМАХ У ДОСЛІДЖЕННЯХ.....	10
ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖБЮДЖЕТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ І ПРАЦІВНИКІВ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ.....	11
ПОПРИ КРИЗУ: УНІВЕРСИТЕТИ ЯК РУШІЙ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	12
ВИХІД ЦИФРОВОГО БІЗНЕСУ НА МІЖНАРОДНІ РИНКИ.....	12
АНТИПЛАГІАТНИЙ СЕРВІС SCRIBBR.....	13
4. Наукові заходи	14
НА ШЛЯХУ ДО СУМІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ВУГЛЕЦЕВОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ.....	14
РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	14
ІННОВАЦІЙНА ЕКОСИСТЕМА США: ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ	15
ЩОДЕННА ЧЕСНІСТЬ. ВІДКРИТТЯ СВОЄЇ СУПЕРСИЛИ.....	15
МІЖНАРОДНИЙ ТИЖДЕНЬ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ	16
IP UKRAINE NOW 2025.....	17
РОЗУМНІ ПРАВИЛА, СИЛЬНИЙ БІЗНЕС	17
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РИНКУ ПРАЦІ	18

1. Гранти, міжнародна підтримка

ГРАНТОВА ПРОГРАМА STARTUP EDGE

Український фонд стартапів оголосив про запуск нової грантової програми Startup EDGE. Вона націлена на підтримку інноваторів у масштабуванні проєктів на ранніх етапах розвитку, а також посилення конкурентоспроможності вітчизняної стартап-екосистеми. Startup EDGE фокусується на підтримці технологій у сфері біотехнологій та науки про життя, робототехніки, 5G, Web 3.0, ШІ та машинного навчання, сталого розвитку, відновлюваної енергетики, чистих технологій, рішень для збереження ресурсів і зменшення негативного впливу на довкілля; цифрових освітніх рішень і технологій для трансформації навчання й підвищення доступності знань. Гранти можуть отримати стартапи на стадії pre-seed (до 20 тис. євро), а також на стадії seed (до 40 тис. євро). Грантова програма Startup EDGE реалізується УФС за підтримки проєкту EU4Innovation East, що фінансується ЄС, співфінансується урядом Франції та реалізується Expertise France.

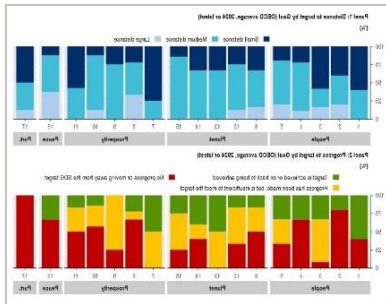
Детальніше: <https://usf.com.ua/programs/grant-support>, <https://qrpage.net/qr/Yr2xs>

Фото: скріншот

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: ПРОГАЛИНИ В ДАНИХ ЩОДО ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала короткий огляд «Прогалини у даних щодо ЦСР: аналітика від Центру цілей сталого розвитку ОЕСР» із серії «Аналітика політики ОЕСР щодо добробуту, інклюзії та рівних можливостей». У ньому зазначається, що майже через десять років після початку реалізації «Порядку денного на період до 2030 року» країни ОЕСР досягли значних успіхів у

зміцненні статистичного потенціалу моніторингу Цілей сталого розвитку. Відбувається покращення доступності даних, здійснюється їх гармонізація та охоплення ними багатьох цілей. Разом із тим, залишаються критичні прогалини, які ускладнюють повноцінний всеохоплюючий моніторинг ЦСР. На таких проблемах зосереджено увагу експертів. Перша - своєчасність даних: понад 40 % показників ЦСР у країнах ОЕСР базуються на застарілих даних, що заважає ефективному реагуванню у режимі реального часу в таких ключових сферах, як боротьба зі зміною клімату (ЦСР 13), соціальна справедливість (ЦСР 5 і 10) та біорізноманіття (ЦСР 15). Друга проблема - визначення цілей: фрагментований підхід, особливо в рамках ЦСР 5, 10 та 11, послаблює здатність країн послідовно відстежувати прогрес та розробляти відповідні політики. Третя проблема – ряд показників не відображають належним чином суті ЦСР, наприклад щодо цілі 5 - нерівності, з якою стикаються жінки. Четверта проблема – рівень деталізації даних: демографічна дезагрегація за статтю, віком, доходом та географічним розташуванням залишається недостатньою, що обмежує можливість ефективного відстеження розбіжностей. Дані з розбивкою за статтю доступні для зайнятості та освіти, але в основному відсутні для показників екологічної та цифрової інклюзії. П'ята проблема - галузеві прогалини, які незважаючи на глобальний прогрес, все ще залишаються: понад 30% цілей у вимірі «Планета» не мають достатніх даних для аналізу відстані до цілі або аналізу тенденцій; показники екологічної стійкості мають значні прогалини в даних, що ускладнює відстеження втрат біорізноманіття та рівнів забруднення.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/sshtK>, <https://qrpage.net/qr/qy1bV>

Фото: скріншот

ОЕСР: РЕФОРМИ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала політичний огляд «Реформи податкової політики 2025 року: ОЕСР та окремі країни-партнери». Це щорічне видання, яке містить порівняльну інформацію про податкові реформи у різних країнах світу. Експерти відстежують зміни у податковій політиці, визначають тенденції та аналізують податкові реформи. Нинішнє видання зосереджене на податкових реформах, які було проголошено або впроваджено впродовж 2024 року у 86 юрисдикціях. Зазначається, що 2023 рік став поворотним моментом у відході від широких заходів податкового полегшення, які мали місце під час пандемії та подальшого періоду інфляції, і відповідний тренд наразі закріпився завдяки підвищенню ставок та реформі цільової податкової підтримки для усіх основних видів податків. Високий рівень боргу у поєднанні зі значними новими витратами, пов'язаними зі зміною клімату, старінням населення та збільшенням витрат на оборону, змусив країни з різним рівнем доходів прийняти стратегію мобілізації додаткових доходів. Деякі з них вирішили підвищити стандартні ставки податку на додану вартість, податку на прибуток підприємств або податку на доходи фізичних осіб, а також податки, пов'язані з охороною здоров'я та навколишнім середовищем. Інші вдалися до більш цільових підходів, які мають забезпечити збільшення податкових надходжень - введення тимчасових або постійних податків на надприбуток або запровадження додаткових податків. Ці заходи мають різний масштаб, їх застосовують до конкретних секторів, високоприбуткових підприємств або безпосередньо до надприбутків.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/9rOZg>, <https://qrpage.net/qr/Uctah>,
<https://doi.org/10.1787/de648d27-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ ПРО ЗДОРОВ'Я

У блозі Організації економічного співробітництва та розвитку опублікована стаття групи фахівців «У нас багато цінних даних про здоров'я. Чому їх так важко використовувати?» У ній зазначається, що наразі різні інституції накопили багато цінних даних про здоров'я, але вони дуже слабо використовуються. Залучення в обіг даних про здоров'я має надзвичайні перспективи для стимулювання інновацій, трансформації усієї системи охорони здоров'я та покращення громадського здоров'я. Але, незважаючи на експоненціальне зростання обсягу даних, їх поки що неможливо використовувати з максимальним потенціалом. У цій публікації досліджується, чому дані про здоров'я залишаються невикористаними, а також пропонуються

шляхи їх перетворення на потужний інструмент покращення діяльності у сфері охорони здоров'я в усьому світі. Щодня системи охорони здоров'я та досліджень у галузі охорони здоров'я по всьому світу генерують величезні обсяги даних, які можуть докорінно змінити систему управління громадським здоров'ям, а також підвищити ефективність діагностики та лікування хвороб. Від електронних медичних записів та геномних послідовностей до візуалізації даних та комплексного аналізу статистики здоров'я населення, - відповідальне використання цієї інформації може пришвидшити медичні дослідження та сприяти медичним проривам. Для цього пропонується забезпечити конфіденційні та індивідуальні свободи під час використання медичних даних. Саме це потрібно зробити урядам для досягнення балансу між використанням даних про здоров'я для суспільного блага та захистом прав особистості, таких як конфіденційність та автономія. Це вимагає відповідного удосконалення правового й технічного захисту. Рекомендація ОЕСР щодо управління даними охорони здоров'я заохочує країни надавати дані про стан здоров'я для їх використання у суспільних інтересах. Багато країн оновлюють своє законодавство, щоб вирішити це питання: Австралія, Фінляндія, Франція, Німеччина, Велика Британія запровадили правові рамки, які прямо дозволяють використання даних про здоров'я для цілей «суспільного інтересу» без отримання відповідної згоди, але з посиленими гарантіями конфіденційності. Також у статті наголошується на трьох основних перешкодах для ефективного використання даних про здоров'я. Це: фрагментація регуляторних актів, бюрократичні перешкоди та відсутність довіри громадськості. Дані про здоров'я мають потенціал трансформувати охорону здоров'я та громадське здоров'я, але лише за умови, що країни зможуть подолати бар'єри довіри, управління та бюрократії. Узгодження стандартів, оптимізація процесів та залучення громадськості дозволять політикам розкрити повну цінність даних про здоров'я, одночасно захищаючи права особистості. За наявності правильних рамок дані про здоров'я можуть стати наріжним каменем інновацій, кращого догляду та зміцнення систем охорони здоров'я в усьому світі.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/uN0LQ>, <https://qrpage.net/qr/01Ebc>

Фото: скріншот

ОЕСР: КЕРІВНИЦТВО ЩОДО ЗМІШАНОГО ФІНАНСУВАННЯ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Керівництво ОЕСР щодо змішаного фінансування Комітету сприяння розвитку на 2025 рік» із серії «Найкращі практики співробітництва щодо розвитку». У ньому зазначається, що «Керівництво ОЕСР з питань змішаного фінансування» є інструментом забезпечення високих стандартів у сфері змішаного фінансування та збільшення загального обсягу фінансування у цілях сталого розвитку. З моменту виходу

першого видання «Керівництва...» у 2020 році змішане фінансування змінилось. Наразі таке фінансування широко використовується для підтримки фінансуючих організацій, хоча і вимушене долати ряд викликів. Масштабування змішаного фінансування відбувалось на практиці не так швидко, як очікувалося раніше, по факту було мобілізовано відносно не дуже значні ресурси, відсутні стандарти та недостатньо прозорості. У нинішньому виданні представлені політичні рекомендації, а також пропозиції щодо практичних кроків підтримки розроблення та реалізації програм змішаного фінансування, приклади передової практики, стратегічні підходи, уроки та оцінки з боку багатьох зацікавлених сторін. Документ є результатом спільної роботи, спрямованої на побудову довіри через підвищення прозорості та покращення умов для інвестицій (особливо - у країнах, що розвиваються). Він підкріплений тематичними дослідженнями, які мають вирішальне значення для ефективної роботи у галузі залучення змішаного фінансування.

Детальніше: <https://qrpape.net/qr/mUxsy>, <https://qrpape.net/qr/WBKET>,
<https://doi.org/10.1787/e4a13d2c-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ НАУКИ І ТЕХНІКИ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала набір даних «Основні показники науки і техніки». У ньому представлені ключові тенденції розвитку науки і технологій у різних країнах, визначені на основі узгоджених показників, що дозволяють здійснювати міжнародні порівняння результатів діяльності країн у сфері науки і технологій. База даних

зосереджена головним чином на показниках, що характеризують розвиток фінансових та людських ресурсів, спрямованих на дослідження та експериментальні розробки відповідно до Посібника Фраскаті, доповнених показниками результативності науково-технічної діяльності, даними з економіки та демографічної статистики, купівельної спроможності валют та інфляції. Такі набори даних публікуються двічі на рік - у березні та вересні. Нинішній випуск доповнений запискою з оглядом останніх тенденцій у сфері досліджень та розробок на основі даних, підтверджених країнами як «остаточні» й більш повною інформацією про показники коштів державних бюджетів, спрямовані на дослідження та розробки країнами-членами ОЕСР. База даних охоплює 148 ключових показників у галузі науки та технологій, зокрема – щодо фінансових та кадрових ресурсів, результатів діяльності (патенти, міжнародна торгівля наукоємними товарами) тощо.

Детальніше: <https://qrpape.net/qr/PRlc2>, <https://qrpape.net/qr/Y5nDl>,
<https://qrpape.net/qr/ryX2R>, <https://qrpape.net/qr/mIo6g>, <https://oe.cd/msti>,
<https://oe.cd/msti>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

ВИДАННЯ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ВІД КНИЖКОВОЇ ПАЛАТИ УКРАЇНИ

Книжкова палата України на власному сайті у розділі «Видання для фахівців» оновила інформацію про нові надходження книг і брошур. У ньому представлені публікації з видавничої справи та редагування, книгознавства, документознавства, бібліології, бібліографії та бібліографознавства, а також галузеві науково-методичні та методичні розробки. Список

видань формується на основі електронної бази даних обов'язкового примірника документів.

Детальніше: <http://www.ukrbook.net/>, <https://qrpage.net/qr/IO5Xh>

Фото: скріншот

СУПЕРЕЧЛИВІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ: ВИКЛАДАЧІ ЗАНИЖУЮТЬ ОЦІНКИ ЧЕРЕЗ ПІДОЗРУ ВИКОРИСТАННЯ ШІ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Жульєт Роселл «Викладачі занижують оцінки студентам, коли підозрюють їх у використанні ШІ». У ній містяться роздуми щодо того, як викладачі наразі реагують на застосування студентами штучного інтелекту при виконанні самостійних робіт та як це загалом змінює систему і процес оцінювання.

Нещодавно проведене дослідження, побудоване на результатах опитування 33-х викладачів показало, що навіть за умови дозволу на застосування ШІ при підготовці завдань, деякі викладачі все одно занижують оцінки студентам, якщо підозрюють, що ті надмірно поклалися на інструменти ШІ. Ця практика породжує неоднорідність у підходах до оцінювання, нерозуміння очікувань і збільшення напруженого стану студентів, посилення недовіри між студентами та викладачами. Тому важливо розробити чітку модель «валідності» оцінювання, у рамках якої можна чітко вказувати, в яких випадках використання ШІ справді підриває можливість продемонструвати набуті студентами навички. Тоді, якщо застосування ШІ перешкоджатиме демонстрації здобувачами освіти справжніх набутих нових компетенцій, таке зменшення оцінки буде справедливим. Також рекомендується зробити зручними та прозорими комунікації в освітньому середовищі з приводу

характеру використання ІІІ, показувати заздалегідь, як це впливатиме на оцінювання, для чого потрібно проводити відповідні семінари або тренінги, щоб забезпечити уніфікацію належних практик оцінювання для усіх викладачів. Отже, зараз існує високий ризик як послаблення довіри до академічних сертифікатів, так і несправедливих оцінок, тому необхідно встановити зрозумілі й справедливі рамки для роботи з ІІІ в освітньому процесі.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/KbU5P>, <https://qrpage.net/qr/KA1mE>

Фото: pixabay.com

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗМІН ДО ПОРЯДКУ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ТА СТУПЕНІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497». Документ стосується змін до «Порядку атестації здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» та переліку спеціальностей, за якими атестація здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту. Підставою для внесення змін є урядове рішення про оновлення Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти (постанова від 21.02. 2025 №188) та відповідний наказ МОН про затвердження Переліку спеціальностей на рівні вищої освіти, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, проведення аналітичного дослідження єдиного державного кваліфікаційного іспиту (від 27.02.2025 № 373). Передбачається, що реалізація проєкту сприятиме оновленню освітніх програм закладів вищої та фахової передвищої освіти. Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до 13 жовтня 2025 року.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/1bU33>, <https://qrpage.net/qr/Yt8qn>, <https://qrpage.net/qr/JYRzY>, <https://qrpage.net/qr/Yt8qn>

Фото: МОН

СТРАТЕГІЧНА АЛЬТЕРНАТИВА ДЛЯ СЛАБКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ США

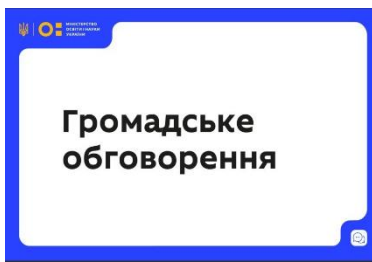

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Суміт Карн «Зростання онлайн-активності може врятувати університети США, що переживають труднощі». У ній автор розглядає, як саме активізація сегменту онлайн-освіти може стати порятунком для американських університетів, що стикаються зі спадом студентської зацікавленості, демографічними викликами та політичними обмеженнями. У статті автор звертає увагу на основні загрози, з якими наразі зіштовхуються американські навчальні заклади: падіння набору зарубіжних студентів через зміну імміграційної політики, демографічний спад серед молоді, економічні чинники. Для багатьох невеликих університетів, які майже повністю залежать від плати за навчання, навіть відносно невелике зменшення кількості іноземних студентів може стати критичним, призвести до фінансової нестабільності та навіть закриття. Стратегічним інструментом пом'якшення ризиків може стати онлайн-освіта. За результатами вивчення майже 5 тис. навчальних закладів, збільшення частки онлайн-курсів на 1% корелює з приростом приблизно на 8 тис. нових студентів. Автор не ідеалізує це зростання і застерігає, що занадто велика частка студентів, які навчаються виключно онлайн (наприклад, понад дві третини у кризовий час або понад 90 % в умовах стабільності), може призводити до зменшення залученості студентів до освітнього процесу, зниження якості взаємодії, перевантаження, проблем із доступністю та технічною інфраструктурою. Масштабування онлайн-пропозиції в освіті само по собі - не гарантія успіху. Для успішної цифрової трансформації необхідна стратегічна архітектура: поєднання онлайн і очного навчання (бленд-формат), професійна підтримка викладачів у цифровій педагогіці, чітке проектування курсів із визначеними результатами навчання, регулярна взаємодія зі студентами, адаптація освітніх матеріалів та резервні варіанти доступу до контенту. Також важливо розвивати «супровідні» сервіси: академічне консультування, репетиторство, доступ до бібліотечних ресурсів, психологічна підтримка, кар'єрну підтримку. Не менш важливою є роль державних і регіональних політик у підтримці цифрового доступу, як, наприклад, інвестиції в інфраструктуру широкосмугового інтернету, субсидії на пристрої чи доступ до мереж для малозабезпечених студентів. І слід пам'ятати про уроки минулого: проекти масових онлайн-курсів (MOOCs) зазнали критики через низький рівень завершення і слабку взаємодію учасників. Отже, дистанційне навчання не є універсальним порятунком, але за умови побудови виваженої стратегії, належної підтримки та уваги до розвитку інфраструктури, воно має гарний потенціал для зміни траєкторії розвитку університетів в умовах кризи, воно здатне зробити систему більш гнучкою, інклюзивною та стійкою до викликів майбутнього.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/aJXAf>

Фото: pixabay.com

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ВИМОГ ДО ВІДПОВІДНОГО РІВНЯ ВОЛОДІННЯ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проєкт постанови Кабінету Міністрів України щодо вимог до відповідного рівня володіння англійською мовою особами, які претендують на зайняття окремих посад. Встановлення таких вимог передбачено частиною першої статті 4 Закону України «Про застосування англійської мови в Україні».

Проект встановлює вимоги щодо осіб, які є кандидатами на зайняття посад, визначені пунктами 1-3, 5-11 частини першої, частини другої статті 3 Закону України «Про застосування англійської мови в Україні», - посад державної служби категорії «А», голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників та заступників, прокурорів, керівників державних наукових установ, керівників закладів вищої освіти, посад державної служби категорій «Б» і «В», поліцейських середнього і вищого складу Національної поліції України, посад начальницького складу інших правоохоронних органів, посад начальницького складу служби цивільного захисту, посад у податкових та митних органах, посад у сфері освіти і науки за відповідними переліками. Зауваження та пропозиції до проєкту можна подати до 15 жовтня 2025 року.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/sDxSr>, <https://qrpage.net/qr/q59go>

Фото: МОН

МЕНШЕ І КРАЩЕ: АКЦЕНТ НА ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМАХ У ДОСЛІДЖЕННЯХ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джека Гроува «Робіть менше у дослідженнях, але виконуйте роботи справді добре». У ній автор висвітлює бачення UKRI (UK Research and Innovation - головної британської організації, що розподіляє державне фінансування на наукові проєкти) на те, як мають змінитися підходи до фінансування та стратегії здійснення дослідницької діяльності в університетах. У статті розглядається стратегічна пропозиція Іана Чепмена, нового очільника UKRI: в умовах обмежених ресурсів наукові установи мають відмовитися від прагнення охоплювати безліч тем, натомість фокусуючись на тих напрямках, у яких вони можуть бути справді конкурентоспроможні. Чепмен критикує практику «трохи для всіх», коли інституції роблять багато, але ні в чому не досягають потрібної глибини. Він закликає обирати стратегічні пріоритети й інвестувати усі ресурси саме в них. За його словами, університетам варто чітко усвідомлювати свої сильні сторони, дослідницькі ніші, у яких вони можуть бути лідерами, й зосередитись саме цих напрямках. Разом із тим він підкреслює, що це не означає

нехтування фундаментальними основами curiosity-driven або «дослідженням з цікавості», адже вони також можуть приносить проривні розробки. Однак більш прикладна наукова діяльність, яка може сприяти економічному зростанню країни, комерціалізації і взаємодії з індустрією, передусім заслуговує на підтримку. Наукові організації повинні орієнтуватися не лише на кількість започаткованих проєктів, а в першу чергу на результати та ефективність, - саме ці показники будуть у центрі уваги уряду та платників податків. Довіра до науковців є своєрідним капіталом, який можна здобути демонстрацією чітких результатів, а потім отримувати автономію для подальшої роботи. UKRI буде діяти як агент змін: посилювати процес поєднання академічної науки та промисловості, залучати інвестиції до портфелю інтелектуальної власності, сприяти масштабуванню інновацій. Наразі перед науковими інституціями стоїть завдання перейти від політики «широкого покриття» у дослідженнях до обґрунтованої вибіркості, яка поєднує академічну амбіцію з інституційною стійкістю. У такій моделі не йдеться про «обрізання» наукової мрії, а лише про розумне й стратегічне використання ресурсів. Акцент буде саме на якості, довірі та більш тісному зв'язку науки з суспільством та економічним розвитком.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/to5id>

Фото: pixabay.com

ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖБЮДЖЕТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ФАХІВЦІВ І ПРАЦІВНИКІВ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ

Кабінет Міністрів України ухвалив Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті за програмою 2201250. Відповідна постанова від 25 вересня 2025 р. № 1190 розміщена на Урядовому порталі. Документ визначає вимоги до виконавців державного замовлення за зазначеною бюджетною програмою; підстави для проведення конкурсного

відбору виконавців державного замовлення; повноваження конкурсної комісії; алгоритм проведення конкурсу; особливості реалізації виконання державного замовлення. Планується, що реалізація постанови забезпечить можливість підвищення рівня кваліфікації фахівців і сприятиме підвищенню їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/Hf1MB>, <https://qrpage.net/qr/UZMN4>,
<https://qrpage.net/qr/4rc43>

Фото: скріншот

ПОПРИ КРИЗУ: УНІВЕРСИТЕТИ ЯК РУШІЙ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

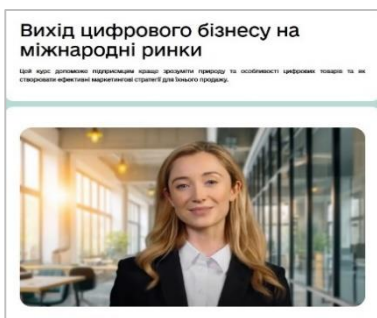

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Джона Моргана «Не допустіть, щоб криза фінансування університетів зірвала прагнення до зростання...». У ній автор розповідає про бачення Міністром науки Великої Британії Пітера Кайла поточної фінансової ситуації та перспектив розвитку університетів як центрів інновацій та розвитку. Наразі брак коштів змусив частину університетів скоротити програми досліджень, а більшість інших серйозно розглядають таку перспективу на найближчі роки. Це несе ризик втрати інноваційного потенціалу для економічного зростання країни, її конкурентоспроможності. Університети мають активніше позиціонувати себе як локальних лідерів розвитку, займаючись не лише навчанням студентів, а й формуючи у них підприємницьке мислення, підтримуючи співпрацю з бізнесом. У Великій Британії університети сприймаються зазвичай як завершальний етап освіти, тоді як у США вони часто стають відправною точкою для інноваційних стартапів. Кайл радить уникати розпилення ресурсів і пропонує зосереджуватися на тих напрямках, де кожен університет має найбільший потенціал. Такий підхід допоможе краще використовувати наявні можливості й підсилити ефективність досліджень. Зі свого боку уряд обіцяє здійснювати інвестиції в науку та інновації, зокрема – спрямовує майже десять мільйонів фунтів на роботу Національного центру університетів і бізнесу для розвитку співпраці між академічним середовищем та реальним сектором. Отже, університети мають не лише захищати власні бюджети, а й формувати перспективне бачення суспільного розвитку, постійно підтверджувати свою здатність бути рушіями економічного зростання навіть у кризові часи.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/dwYVd>

Фото: pixabay.com

ВИХІД ЦИФРОВОГО БІЗНЕСУ НА МІЖНАРОДНІ РИНКИ

На порталі «ДіяБізнес» доступний новий онлайн-курс «Вихід цифрового бізнесу на міжнародні ринки». Це перший онлайн-курс текст якого читає ШІ-аватар. Автори вважають, що такий незвичний формат робить навчання більш доступним, інноваційним і ближчим до світових освітніх трендів. Він містить адаптований матеріал глобальної навчальної платформи ITC SME Trade Academy та пропонує практичні інструменти для роботи із цифровими товарами, допомагає глибше зрозуміти особливості експорту й будувати ефективні маркетингові стратегії. Курс містить 10 серій, під час яких ШІ-помічник пояснює, як працюють цифрові

товари та що потрібно знати, щоб вивести їх на міжнародний ринок; роз'яснює сутність п'яти ключових характеристик цифрових товарів (структура витрат, досвід споживання, варіативність, мережеві ефекти та витрати на перехід); навчає масштабувати прибуток завдяки низьким граничним витратам і використанню моделей freemium, реклами та додаткових пропозицій; пояснює, як будувати довіру до продукту через брендинг, відгуки клієнтів, трейлери та пробні періоди; як створювати різні версії продукту для окремих сегментів для досягнення критичної маси користувачів; як зменшувати витрати на перехід для нових клієнтів, щоб зробити вибір продукту очевидним і привабливим; як створити власний онлайн-простір.

Детальніше: <https://qrcode.net/q/8GvVy>, <https://qrcode.net/q/jtgmG>

Фото: скріншот

АНТИПЛАГІАТНИЙ СЕРВІС SCRIBBR

Scribbr являє собою онлайн-платформу підтримки академічної доброчесності, засновану у 2012 році. Вона сфокусована на сервісах для коректури, редагування текстів та їхньої перевірки на плагіат і має на меті сприяння академічній доброчесності в середовищі здобувачів освіти і дослідників. Сервіс орієнтований на удосконалення роботи з кваліфікаційними працями (рефератами, дипломними роботами, дисертаціями) та науковими публікаціями, пропонуючи комплексні рішення для забезпечення оригінальності творів. З моменту свого заснування і до сьогодні Scribbr еволюціонував від базового редактора до інтегрованої системи з елементами штучного інтелекту, адаптованої під потреби академічних кіл. Основна функція — перевірка на плагіат — базується на технології Turnitin, яка є стандартом у більшості університетів і видавництв. Цей інструмент виявляє не лише точні текстові збіги, а й семантичні подібності, включаючи заміни синонімами. Перевірка здійснюється з широким спектром джерел: понад 99 млрд поточних та архівних веб-сторінок, 8 млн публікацій від 1700 видавництв (зокрема - Springer, IEEE, Elsevier, Wiley-Blackwell, Taylor & Francis), дисертацій, тез і новин. Детектор штучного інтелекту побудований на власному програмному забезпеченні Scribbr, щоб з високою точністю ідентифікувати тексти, згенеровані LLM-моделями на кшталт ChatGPT, Gemini чи Copilot. Звіти про перевірку містять детальний аналіз потенційних збігів, допомагаючи розпізнавати ненавмисний плагіат і формувати правильні цитати, що знижує ризики академічної недоброчесності. Сервіс підтримує перевірку на 20 мовах - англійській, іспанській, німецькій, арабській, французькій тощо. Серед додаткових можливостей сервісу — генератор цитувань, інструмент перевірки стилю цитування, професійні послуги коректури, а також понад 300 статей з порадами щодо академічного письма, уникнення плагіату та етичних

аспектів дослідження. Ці ресурси навчають академічній етиці, роблячи платформу корисною для студентів і викладачів. Scribbr використовується в освітніх установах і наукових інституціях для підтримки стандартів оригінальності та забезпечує необхідну конфіденційність даних.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/eHNMQ>, <https://www.scribbr.com/>

Фото: скріншот

4. Наукові заходи

НА ШЛЯХУ ДО СУМІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ВУГЛЕЦЕВОЇ ІНТЕНСИВНОСТІ

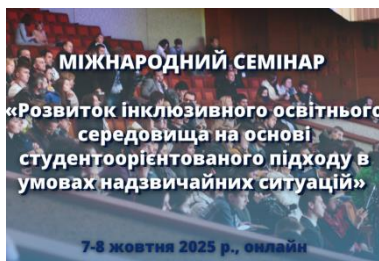

6 жовтня 2025 року відбудеться вебінар «На шляху до сумісних показників вуглецевої інтенсивності». Він покликаний стимулювати дискусію щодо важливості просування сучасних інноваційних підходів до вимірювання вуглецевого сліду з урахуванням стійкості ланцюжків поставок, транскордонної торгівлі та декарбонізації. Під час заходу планується розглянути наступні питання: загальний огляд Інклюзивного форуму з підходів до скорочення вуглецевих викидів (IFCMA); ключові висновки з роботи IFCMA щодо вуглецевого порядку денного; огляд перспектив IFCMA; обговорення за участі усіх зацікавлених сторін, зокрема - державного та приватного секторів, - наступних кроків відносно запровадження показників вуглецевої інтенсивності. Організатор – Організація економічного співробітництва та розвитку.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/mqbcn>, <https://qrpage.net/qr/PsncF>

Фото: організатори

РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

7-8 жовтня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться міжнародний семінар «Розвиток інклюзивного освітнього середовища на основі студентоорієнтованого підходу в умовах надзвичайних ситуацій». Захід стане площадкою для обговорення керівних принципів і рекомендацій для діяльності закладів вищої освіти. Планується розглянути наступні питання: розвиток вищої освіти у надзвичайних ситуаціях відповідно до

принципів ЄПВО та національного законодавства; розвиток інклюзивного освітнього середовища та побудова індивідуального навчального плану студента на основі студентоцентрованого підходу відповідно до національного законодавства і тенденцій ЄПВО; створення індивідуального навчального плану на основі підходу, орієнтованого на студента, з використанням цифрових інструментів. Організатори: Національний Еразмус+ офіс в Україні, Міністерство освіти і науки України, Команда Національних експертів з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+ (HERE team).

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/gF48C>, <https://qrcode.net/qr/HnveU>,
<https://qrcode.net/qr/DGV1V>

Фото: організатори

ІННОВАЦІЙНА ЕКОСИСТЕМА США: ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ

30 вересня 2025 року в онлайн-форматі відбудеться відкритий науково-практичний семінар «Інноваційна екосистема США: як це працює та що з цього корисно Україні». Він покликаний показати реалії функціонування інновацій у США та обговорити, як можна використати цей досвід для української науки. Планується, що під час заходу будуть розглянуті наступні питання: як організована система інновацій у США (від університетських лабораторій до офісів трансферу технологій); які можливості це відкриває для українських дослідників та науковців у США; що з американського досвіду доцільно запровадити в Україні для сприяння розвитку науки й інновацій; практичні ідеї для українських наукових інституцій. Організатор – Український інститут науково-технічної експертизи та інформації.

Детальніше: <https://qrcode.net/qr/17C5h> , <http://webinar.ukrintei.ua/>

Фото: логотип

ЩОДЕННА ЧЕСНІСТЬ. ВІДКРИТТЯ СВОЄЇ СУПЕРСИЛИ

15 жовтня 2025 року відбудеться Міжнародний день дій за академічну доброчесність (IDoA), гаслом якого цього року стало «Щоденна чесність. Відкриття своєї суперсили». Він стане важливою подією для обговорення, обміну досвідом та формування планів дій з підтримки й просування академічної доброчесності. Планується провести дебати з психології доброчесності; обговорити сутність фундаментальних цінностей ICAI для доброчесності у суспільстві; приховані ризики використання штучного

інтелекту для академічної доброчесності; як можна обговорювати питання доброчесності поза межами навчального класу; як виглядає повсякденна доброчесність – в університеті, на робочому місці, в офісі, у повсякденних життєвих рішеннях. Також відбудеться презентація конференції ICAI 2026 і конкурс студентських робіт (коміксів), присвячених темі повсякденної чесності. Організатор - Міжнародний центр академічної доброчесності (ICAI).

Детальніше: <https://academicintegrity.org/aws/ICAI/pt/sp/idoa>,
<https://qrpage.net/qr/8WRU6>

Фото: скріншот

МІЖНАРОДНИЙ ТИЖДЕНЬ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

З 20 по 26 жовтня 2025 року відбудеться черговий Міжнародний тиждень відкритого доступу. Його цьогорічна тема - «Кому належать наші знання?». Тиждень відкритого доступу – це можливість поєднати глобальний імпульс до відкритого обміну знаннями з просуванням політичних змін і подоланням соціальних проблем, які впливають на кожного члена спільноти. Захід спрямований на заохочення відвертої розмови про те, як у часи непевності та постійних змін спільноти можуть розвивати і поширювати знання, підтримувати доступ до освіти і науки. Планується обговорити прогрес у сфері відкритого доступу у контексті поширення видавничих моделей «Діамантовий відкритий доступ» (без плати за публікацію) і «Передплата відкритості» (Subscribe to Open, S2O); повернення редакційним колегіям права власності на журнали; тенденцію щодо відмови дедалі більшої кількості установ від використання комерційних баз даних і метрик для оцінювання науковців; загальні підходи та нові практики щодо реформування політики оцінювання наукової діяльності при призначенні на наукові посади; як заохочувати відкритий обмін знаннями і співпрацю; дані і результати досліджень не завжди належать лише авторам та грантодавцям; нові ризики комерціалізації супротив інтересам спільнот; використання даних для навчання моделей штучного інтелекту та інтеграція ШІ в академічні процеси; некомерційні підходи до обміну знаннями згідно Рекомендацій ЮНЕСКО з відкритої науки і Декларації Толука-Кейптауна. Організатор – SPARC.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/AyzEj>, <https://sparcopen.org/>

Фото: організатори

IP UKRAINE NOW 2025

31 жовтня 2025 року відбудеться конференція «IP Ukraine now 2025», присвячена трансформації IP-сфери в умовах євроінтеграції України. Захід стане майданчиком для обміну досвідом і широкого обговорення представниками державних органів, судів, провідними експертами з інтелектуальної власності, керівниками юридичних фірм, адвокатами, патентними повіреними і науковцями майбутнього IP-системи України у контексті європейського правового простору. Планується розглянути наступні питання: ключові зміни, що відбуваються у зв'язку з адаптацією українського законодавства до норм ЄС, оновленням регулювання авторського права, захисту торговельних марок, винаходів та цифрових активів; нові можливості для інновацій; правові аспекти використання штучного інтелекту та реальні кейси виходу українських компаній на європейські ринки; очікувані законодавчі зміни у сфері авторського права, торговельних марок, винаходів. Організатори: Асоціація правників України, УКРНОІВІ / IP офіс.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/8BJG9>, <https://qrpage.net/qr/aoCIP>

Фото: організатори

РОЗУМНІ ПРАВИЛА, СИЛЬНИЙ БІЗНЕС

17-18 листопада 2025 року рамках ініціативи ОЕСР «Спрощення заради успіху» відбудеться симпозиум «Розумні правила, сильний бізнес». Захід стане платформою для обговорення поточних ініціатив ОЕСР щодо зменшення та спрощення регуляторного навантаження на бізнес, а також визначення шляхів підтримки підприємництва. Представники урядових інституцій, бізнесу та споживчих організацій обміняються досвідом та проаналізують актуальні дії урядів, спрямовані на ефективне зменшення регуляторного регулювання при збереженні високого рівня захисту суспільних інтересів. Планується розглянути наступні питання: аналітика та дані ОЕСР щодо зменшення регуляторного навантаження; розумні екологічні норми для зменшення навантаження на фірми та прискорення прогресу у захисті довкілля; розумні правила для smart-технологій; кращі правила для сильнішого бізнесу у сфері екології, будівельного, цифрового та медичного секторів; вимірювання регуляторного навантаження; звіт ОЕСР «Як керувати ризиками, стимулюючи зростання: принципи найкращої практики ліцензування та видачі дозволів». Організатор - Організація економічного співробітництва та розвитку.

Детальніше: <https://qrpage.net/qr/hvQ7L>, <https://qrpage.net/qr/c5mUR>,
<https://qrpage.net/qr/YyPjV>

Фото: організатори

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РИНКУ ПРАЦІ

20 листопада 2025 року у змішаному форматі відбудеться методологічний семінар «Тенденції та особливості взаємодії вищої освіти та ринку праці в умовах війни та повоєнного відновлення України». Він стане площадкою для обговорення особливостей взаємодії вищої освіти та ринку праці в Україні і розроблення відповідних рекомендацій на національному та інституційному рівні. Планується розглянути наступні питання: методологія взаємодії вищої освіти та ринку праці; міжнародний досвід взаємодії вищої освіти та ринку праці - тенденції та особливості; вища освіта в Україні та її відповідність національній системі кваліфікацій і ринку праці; законодавче забезпечення взаємодії вищої освіти та ринку праці; кваліфікаційний розрив на ринку праці України у підготовці фахівців із вищою освітою: затребувані професії, дефіцит вакансій і дефіцит кадрів; трансфер технологій і кваліфікаційні навички фахівців із вищою освітою як складові сучасного економічного ландшафту України; сучасні технології розвитку компетентностей фахівців із вищою освітою та навчання в системі кон'юнктурних досліджень ринку праці. Організатор - Національна академія педагогічних наук України.

Детальніше: <https://naps.gov.ua/ua/press/events/3703/>, <https://qrpage.net/qr/pOHhH>

Фото: НАПНУ

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

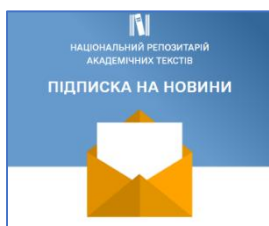

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQltYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>